

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov **1/ Ing. M. B.**, bývajúceho v D.L.O. a **2/ Mgr. M. B.**, bývajúcej v D.L.O., zastúpených JUDr. P. M., advokátom v D.D., proti žalovaným **1/ O. Ď.**, bývajúcemu v D.L.O. a **2/ K. Ď.**, bývajúcej v D.L.O., zastúpenými Mgr. R. K., advokátom v D.D., **o vydržanie práva zodpovedajúcemu vecnému bremenu**, vedenej na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. 4 C 13/2008, o dovolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 20. januára 2010 sp. zn. 6 Co 285/2009 rozhodol

t a k t o :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline z 20. januára 2010 sp. zn. 6 Co 285/2009 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Dolný Kubín rozsudkom zo 16. júna 2009 č.k. 4 C 13/2008-166 zamietol žalobu žalobcov, ktorou žiadali, aby súd určil, že nadobudli vydržaním právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktoré pozostáva z práva prechodu (používania cesty) peši, vozom i nákladným autom cez pozemok žalovaných, zapísaným na LV č. X. pre k.ú. D.D., pod A parcely registra E, evidované na mape určeného operátu, parc. č. X. zastavaná plocha a nádvorcia X. m², ktorý bol zidentifikovaný geometrickým plánom ako pozemok parc. č. X./1 a k ich rodinnému domu s.č. X., postaveného na prac. č. X./2 k.ú. D.D. a zároveň žiadali, aby žalovaným bola uložená povinnosť trpieť vykonávanie tohto práva. Súd prvého stupňa zdôraznil, že žalobcovia boli povinní preukázať dobromyseľnosť nimi požadovaného práva. Na podklade vykonaného dokazovania mal za to, že túto skutočnosť sa žalobcom nepodarilo preukázať, pretože i napriek výpovediam viacerých svedkov, ktoré potvrdili, že sa cez pozemok žalovaných prechádzalo už od roku 1952, samotní žalobcovia vo svojich výpovediach popreli existenciu výkonu práva vecného bremena – prechodu cez sporný pozemok, nakoľko uviedli, že sa cítia byť vlastníkami tohto pozemku. Aj keď žalobcovia splnili dva základné predpoklady – uplynutie zákonom stanovenej doby a spôsobilý predmet

vydržania práva vecného bremena, chýbal im základný predpoklad, a to oprávnená držba. Vzhľadom na skutočnosť, že oprávnená držba predstavuje psychický stav – vnútorné presvedčenie držiteľa – žalobcovia takýto psychický stav k vydržaniu vecného bremena nedeclarovali, stále tvrdili, že sa cítia byť vlastníkami sporného pozemku a žalobu zmenili len v súvislosti s rozhodnutím vo veci sp. zn. 5 C 166/2004, v ktorej bola ich žaloba o určenie vlastníckeho práva k spornému pozemku zamietnutá. Za takejto situácie mal okresný súd za to, že aj keď žalobcovia cez sporný pozemok prechádzajú, nenadobudli vnútorné presvedčenie o vydržaní práva vecného bremena. O náhrade trov konania rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p., keď žalovaným ako úspešným účastníkom priznal plnú náhradu trov konania. V zmysle § 148 ods. 1 O.s.p. uložil žalobcom i povinnosť zaplatiť trovy štátu, ktoré boli vynaložené v súvislosti s vykonanou ohliadkou na mieste samom.

Krajský súd v Žiline na odvolanie žalobcov rozsudkom z 20. januára 2010 sp. zn. 6 Co 285/2009 rozsudok okresného súdu potvrdil. Žalobcom uložil povinnosť zaplatiť spoločne a nerozdielne žalovaným trovy konania 110,11 Eur na účet Advokátskej kancelárie P., s.r.o., so sídlom v D. K., do troch dní.

Proti tomuto rozsudku pripustil dovolanie. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvého stupňa zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a spor účastníkov konania aj správne právne posúdil. Nakoľko sa odvolací súd v podstatných častiach stotožnil aj s jeho odôvodnením, konštatoval správnosť dôvodov napadnutého rozsudku a zároveň na ne odkázal. Na zdôraznenie ich správnosti poznamenal, že obsah spisového materiálu Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 5 C 166/2004, v ktorom žalobcovia viedli proti žalovaným neúspešné konanie o určenie vlastníckeho práva k pozemku parc. č. E X. o výmere X. m², ktorá bola geometrickým plánom č. LS X./2004 zidentifikovaná ako pozemok parc. KN X./5 – zastavaná plocha o výmere X. m², preukazuje, že žalobcovia v priebehu celého označeného konania vychádzali z vnútorného presvedčenia, že im sporný pozemok patrí. Až po zamietnutí žaloby v označenom konaní podali žalobu o určenie, že vydržali právo zodpovedajúce vecnému bremenu k spornému pozemku. Odvolací súd na námietky uvádzané v odvolaní poukázal na to, že v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 166/2004 žalobcovia tvrdili, že ich právni predchodcovia (V. B. s manželkou M.) užívali sporný pozemok ako vlastný od roku 1952 do roku 1966, následne po smrti manžela ho do roku 1983 užívala ako vlastný M. B. a od roku 1983 (titulom ústnej darovacej zmluvy od M. B.) až do roku 2003 ho ako vlastný

užívali samotní žalobcovia. Takto prezentovaný a tvrdený titul nadobudnutia vlastníckeho práva k spornému pozemku, od ktorého odvodzovali dobromyseľnosť jeho držby, však žalobcovia v označenom konaní nepreukázali. Až následne začali tvrdiť, že nadobudli k pozemku právo prechodu a preto správne podľa názoru odvolacieho súdu, okresný súd vyšiel zo záveru, že ohľadne žiadneho práva nemohli byť dobromyseľní, keď sami neboli o tom vnútorne presvedčení.

Odvolací súd na základe § 238 ods. 3 O.s.p. pripustil proti svojmu potvrdzujúcemu rozhodnutiu dovolanie, pretože na podklade skutkových okolností a právnych úvah vzťahujúcich sa na prejednávajúcu vec dospel k záveru, že jeho rozhodnutie je po právnej stránke zásadného významu. Doterajšou súdnou praxou podobná sporná otázka nebola judikovaná. Z ustáleného skutkového stavu tak vyvstala dovolacia otázka, „či dlhodobé vnútorné subjektívne presvedčenie užívateľa, resp. právneho predchodcu o nadobudnutí vlastníckeho práva cudzej nehnuteľnosti vydržaním vylučuje zároveň možnosť, aby vydržaním nadobudol iné vecné právo k tej istej cudzej nehnuteľnosti, najmä právo zodpovedajúcemu vecnému bremenu“. Odvolací súd na túto otázku odpovedal kladne, keď pri jej riešení vychádzal zo základného predpokladu vydržania, či už vlastníckeho práva alebo práva zodpovedajúcemu vecnému bremenu, ktorým je dobromyseľnosť, ktorá sa podľa všeobecne uznávanej judikatúry skúma a hodnotí objektívne, t.j. podľa toho, či držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti v dobrej viere, že mu vec, resp. právo patrí. Toto objektívne hľadisko však nevyhnutne vychádza z vlastného (pozitívneho) presvedčenia držiteľa. Držiteľ však môže byť vnútorne (pozitívne) presvedčený o vykonávaní len jedného práva, t.j. buď práva vlastníckeho alebo práva zodpovedajúcemu vecnému bremenu, resp. inému vecnému právu. Jedno vnútorné presvedčenie vylučuje druhé, t.j., ak je vnútorne presvedčený, že má k veci právo vlastnícke, nemôže byť zároveň vnútorne presvedčený, že má k nej aj iné vecné právo. Tento záver by mal podľa názoru odvolacieho súdu platiť aj v prípade, že by všetci ostatní (napr. osoba zapísaná ako vlastník pozemku, bližší či vzdialenejší susedia, všetky ostatné osoby) boli vnútorne presvedčení, že držiteľ veci, ktorý je vnútorne presvedčený o svojom vlastníckom práve k veci má k nej len právo zodpovedajúce vecnému bremenu. O trovách odvolacieho konania rozhodol s poukazom na § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podali dovolanie žalobcovia, keď namietali nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom a žiadali rozsudok odvolacieho súdu

zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Poukázali na to, že v konaní preukázali, že sú dobromyseľnými držiteľmi, čo súdy ani nespochybnili, t.j., že užívali toto právo prechodu (aj so započítaním ich právnych predchodcov) dlhodobo, teda od roku 1952 až doteraz. Podľa ich názoru dlhodobé vnútorné subjektívne presvedčenie užívateľa, resp. jeho právneho predchodcu o nadobudnutí vlastníckeho práva cudzej nehnuteľnosti vydržaním nevylučuje zároveň možnosť, aby vydržaním nadobudol iné vecné bremeno k tej istej cudzej nehnuteľnosti, najmä právo zodpovedajúce vecnému bremenu.

Žalovaní navrhli dovolanie žalobcov ako neodôvodnené zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podali včas účastníci konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), proti rozsudku, ktorý možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 238 ods. 3 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že dovolanie žalobcov je dôvodné.

V ustanovení § 238 ods. 3 O.s.p. je odvolaciemu súdu zverené oprávnenie založiť výrokom rozsudku prípustnosť dovolania v prípade, že rozhodnutie odvolacieho súdu je zásadného právneho významu. Treba osobitne zdôrazniť, že ak odvolací súd vysloví prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, je dovolateľ oprávnený napadnúť jeho rozhodnutie len z dôvodu, že spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, a to práve len v tej konkrétnej vymedzenej otázke, pre ktorú bolo dovolanie pripustené.

Pripustením dovolania bola v prejednávanej veci vytvorená možnosť len na preverenie správnosti riešenia otázky „či dlhodobé vnútorné subjektívne presvedčenie užívateľa, resp. jeho právneho predchodcu o nadobudnutí vlastníckeho práva cudzej nehnuteľnosti vydržaním vylučuje zároveň možnosť, aby vydržaním nadobudol iné vecné právo k tej istej cudzej nehnuteľnosti, najmä právo zodpovedajúce vecnému bremenu“.

Podľa § 129 ods. 1 Občianskeho zákonníka držiteľom je ten, kto s vecou nakladá ako s vlastnou alebo ten, kto vykonáva právo pre seba.

Podľa § 130 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec alebo právo patrí je držiteľom oprávneným. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená.

Podľa § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu troch rokov, ak ide o hnutelnosť, a po dobu desať rokov, ak ide o nehnuteľnosť.

Podľa § 151o ods. 1 veta prvá a druhá Občianskeho zákonníka vecné bremená vznikajú písomnou zmluvou na základe závetu v spojení s výsledkami konania o dedičstve, schválenou dohodou dedičov, rozhodnutím príslušného orgánu alebo zo zákona. Právo zodpovedajúce vecnému bremenu možno nadobudnúť tiež výkonom práva (vydržaním); ustanovenie § 134 tu platí obdobne.

Predpoklady vydržania práva zodpovedajúcemu vecnému bremenu sú totožné s predpokladmi nevyhnutnými pre vydržanie vlastníckeho práva (§ 130, § 134 Občianskeho zákonníka). Ako je predpokladom dobrej viery u oprávneného držiteľa veci jeho presvedčenie, že mu vec patrí ako vlastníkovi, tak predpokladom dobrej viery u oprávneného držiteľa práva zodpovedajúcemu vecnému bremenu je presvedčenie, že mu právo zodpovedajúce vecnému bremenu prináleží. Toto presvedčenie musí byť podložené konkrétnymi skutočnosťami, ktoré ho k tomu oprávňujú. Oprávnený držiteľ práva zodpovedajúcemu vecnému bremenu musí byť „so zreteľom ku všetkým okolnostiam“ v dobrej viere, že právo, ktoré k cudzej veci vykonáva mu patrí, lebo riadne vzniklo alebo na neho riadne prešlo. Posúdenie, či držiteľ je v dobrej viere alebo nie je, treba vždy hodnotiť objektívne a nie iba zo subjektívneho hľadiska (osobného presvedčenia) samého účastníka a vždy treba brať do úvahy, či držiteľ pri bežnej normálnej opatrnosti, ktorú možno vzhľadom na okolnosti a povahu daného prípadu od každého požadovať, nemal alebo nemohol mať po celú vydržaciú dobu dôvodné pochybnosti o tom, že mu takéto právo patrí. Treba zdôrazniť, že dobrá viera vyjadruje vnútorný (psychický) stav držiteľa, ktorý sám o sebe nemôže byť predmetom dokazovania, avšak toto vnútorné presvedčenie, že nekoná bezprávne sa navonok prejavuje jeho konkrétnym správaním, čo už ale predmetom dokazovania a posudzovania byť môže.

V prejednávanej veci je zo skutkových zistení vyplývajúcich z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa zrejme, že žalobcovia (ich právni predchodcovia) právo prechodu cez spornú nehnuteľnosť dlhodobo užívali (od roku 1952). Súd prvého stupňa však túto preukázanú skutočnosť, a to i napriek svojmu správne mu tvrdeniu, že dobrú vieru držiteľa treba hodnotiť objektívne, vyhodnotil v neprospech žalobcov, a to len s ohľadom na v inom konaní prezentované presvedčenie, že im predmetná nehnuteľnosť vlastnícky patrí.

Nemožno súhlasiť s tvrdením súdu prvého stupňa, že žalobcovia aj v priebehu konania prejednávanej veci trvali na tom, že sú vlastníkami predmetnej nehnuteľnosti bez deklarovania svojho vnútorného presvedčenia, že označené vecné bremeno vydržali. Z obsahu spisu je totiž zrejme označenie predmetu konania, žalobný petit (určenie nadobudnutia práva zodpovedajúcemu vecnému bremenu), predložené návrhy na dokazovanie (za účelom preukázania, že im právo vecného bremena patrí), obsah odvolania, výpovede žalobcov ako účastníkov konania, kde náležite vysvetlili spôsob a trvanie výkonu práva prechodu cez sporný pozemok jednak nimi samotnými ako aj ich právnymi predchodcami a tiež záverečný prednes právneho zástupcu na pojednávaní 26. mája 2009 (viď čl. 158 p.v.). Medzi účastníkmi konania nebolo sporné (bez ohľadu na to, či sa žalobcovia považovali za vlastníkov spornej nehnuteľnosti alebo za oprávnených držiteľov práva zodpovedajúcemu vecnému bremenu), že žalobcovia nehnuteľnosť užívali na ten istý účel, a to ako jedinú prístupovú cestu k svojmu rodinnému domu. Vzhľadom na charakter smerovania výkonu tohto práva pri zohľadnení vyššie uvedených skutkových zistení (k právu prechodu) nemožno žalobcov, resp. ich právnych predchodcov, i napriek ich predchádzajúcemu tvrdenému vnútornému subjektívnemu presvedčeniu o nadobudnutí vlastníckeho práva k cudzej veci vylúčiť z možnosti nadobudnúť iné, najmä vecné právo k tej istej cudzej nehnuteľnosti, právo zodpovedajúce vecnému bremenu.

V prípade práva zodpovedajúcemu vecnému bremenu, ktoré spočíva v prechádzaní cez cudzí pozemok, treba k vydržaniu tohto práva, aby držiteľ obsah práva vykonával v ospravedliteľnom omyle, že mu svedčí oprávnenie z vecného bremena. Pokiaľ bude v presvedčení (posudzovanom z objektívneho hľadiska), že pozemok, cez ktorý prechádza je jeho, môže byť len oprávneným držiteľom tejto veci.

Treba však rozlišovať medzi tvrdením dobromyseľnosti a jej preukázaním, resp. medzi tvrdením o oprávnenej držbe veci alebo o oprávnenej držbe práva zodpovedajúcemu vecnému

a preukázaním tejto oprávnenej držby. Súd (ako už bolo vyššie uvedené) nerozhoduje na základe tvrdení, ale na základe skutkových zistení vyplývajúcich z vykonaného dokazovania. Pre záver o tom, či došlo k vydržaniu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, nie je preto určujúce to, že držiteľ (plniac si ako účastník konania svoju procesnú povinnosť tvrdiť rozhodujúce skutočnosti) tvrdil oprávnenú držbu práva, spočívajúceho v prechádzaní cez cudzí pozemok a zároveň tvrdil aj svoju oprávnenú držbu tohto pozemku. Iba tvrdená konkurencia dobromyseľnosti (oprávnenej držby) nevyklučuje oprávnenú držbu práva alebo oprávnenú držbu veci. Právne relevantné je len preukázanie tejto dobromyseľnosti (aj keď v rovnakom čase môže byť preukázaná len jedna alebo len druhá), pre danosť ktorej nie je postačujúce subjektívne presvedčenie držiteľa, ale objektívne posudzovanie tohto presvedčenia, a to aj keby bolo tvrdené ako logicky rozporné, t.j. vylučujúce sa, a to v tom zmysle, že držiteľ nemôže byť presvedčený, že je vlastníkom veci a zároveň, že jej vlastníkom nie je (že má len právo k cudzej veci).

Kým existencia dvoch skutočností, ktoré sa vzájomne vylučujú, tvrdiť možno (tvrdenie, že niečo pravda je a zároveň, že to pravda nie je), preukázanie ich súčasnej existencie (t.j. pravdivosti jednej a zároveň aj druhej) do úvahy neprichádza (a to práve preto, že sa vzájomne vylučujú). To však neplatí pre negatívny výsledok ich preukazovania. Ak sa nepreukáže jedna, nie je tým vylúčená možnosť preukázania druhej. Vzájomné vylúčenie v podobe protikladu pravdivosti tu nepôsobí.

Uvedené znamená, že ak v konaní o určenie existencie vlastníckeho práva, ktoré malo byť nadobudnuté vydržaním, sa nepreukáže oprávnená, t.j. dobromyseľná držba veci, nie je táto okolnosť (len z dôvodu protikladnosti tvrdenia konkurencie dobromyseľnosti) prekážkou pre možnosť preukázania oprávnenej držby práva zodpovedajúcemu vecnému bremenu k tej istej veci tým istým subjektom.

V prejednávanej veci odvolací súd na dovolaním pripustenú právnu otázku odpovedal tak, že vnútorné (subjektívne) presvedčenie držiteľa, že mu vec patrí (ako vlastníkovi) vylučuje jeho súčasné vnútorné presvedčenie, že mu k tej istej veci patrí iné vecné právo, najmä právo vecného bremena. I keď takáto odpoveď je logicky správna, celkový právny záver z nej vyodený, t.j. záver o neexistencii dobromyseľnosti ako podmienky pre vydržanie práva zodpovedajúcemu vecnému bremenu, nebol správny. Odvolací súd totiž nerozlišoval, ako to bolo rozvedené vyššie, medzi tvrdením dobromyseľnosti a jej preukázaním. Význam

tohto rozdielu je zvlášť zrejmy v situácii, keď žalobcovia tvrdili nielen svoje subjektívne presvedčenie o oprávnenej držbe pozemku a zároveň o držbe práva prechádzať cez tento pozemok, ale tvrdili rovnaké presvedčenie aj o svojich právnych predchodcov.

Rozpornosť vnútorného presvedčenia ich právnych predchodcov o súčasnej držbe pozemku aj držbe práva nevyplývala zo žiadneho skutkového zistenia vyplývajúceho z vykonaného dokazovania. Len tvrdenie žalobcov, že ich právni predchodcovia boli dobromyseľní, že im pozemok vlastnícky patrí, a zároveň boli dobromyseľní, že im patrí právo prechádzať cez tento pozemok ako cudziu vec, ešte neznamená, že tomu tak skutočne bolo, teda že aj vnútorné presvedčenie ich právnych predchodcov malo trpieť logicky rozpornou konkurenciou dobromyseľnosti. Zamietnutie žaloby o určenie vlastníckeho práva v inom konaní z dôvodu nepreukázania oprávnenej držby veci ich právnymi predchodcami preto nevylučovalo možnosť preukázať oprávnenú držbu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu ich právnymi predchodcami v konaní o preskúmvanej veci. Otázkou oprávnenej držby ich právnych predchodcov sa bolo potrebné zaoberať ako prvou. V prípade vydržania práva zodpovedajúceho vecnému bremenu spočívajúcemu v práve prechádzať cez cudzí pozemok právnymi predchodcami žalobcov, by žalobcovia boli nositeľmi tohto práva z dôvodu svojho vlastníctva k panujúcej nehnuteľnosti (k pozemku a stavbe), v prospech ktorej vecné bremeno slúži. Skúmanie ich oprávnenej držby (teda i dôsledkov ich tvrdenia o presvedčení o držbe veci aj držbe práva) ako podmienky pre vydržanie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu nimi samotnými by bolo z tohto dôvodu bezpredmetné.

Odvolaací súd tým, že svoj právny záver o nesplnení podmienky oprávnenej držby práva vyvodil inak z logického argumentu, podľa ktorého vnútorné presvedčenie držiteľa o súčasnej držbe vlastníckeho práva k veci a aj práva zodpovedajúceho vecnému bremenu k tej istej veci vylučuje dobromyseľnosť ohľadne oboch tých práv, ktorý však vzhľadom na už uvedené nebol právne relevantný, a neprihliadol na zistené fakty preukazujúce dobromyseľný výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu právnymi predchodcami žalobcov (zavíšený vydržaním tohto práva uplynutím desaťročnej vydržacej L. podľa vtedy platného Občianskeho zákonníka), naplnil zásadu „*summum ius summa saepe iniuria*“ („najvyššie právo je často najvyšším bezprávím“). Takáto aplikácia práva však nie je v súlade s myšlienkou materiálneho právneho štátu, v ktorom spravodlivosť musí byť vždy prítomná v procese, v ktorom sudca interpretuje a aplikuje právo. V konkrétnych súvislostiach preto logický výklad (ak by aj bol formálne správny) musí ustúpiť hodnotovému výkladu, ktorý

umožní naplnenie príkazu pre sudcu rozhodovať v súlade s ekvitou, t.j. nachádzať čo najspravodlivejšie usporiadanie veci.

Ak odvolací súd v preskúmvanej veci dospel z hľadiska pripustenej dovolacej otázky k inému právnemu záveru, je jeho právne posúdenie veci nesprávne a jeho rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Najvyšší súd slovenskej republiky preto zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne znova o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. apríla 2012

JUDr. Eva S a k á l o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková